

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 15.10.2009
KOM(2009) 538 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Integrering af havovervågningen:

En fælles ramme for informationsudveksling for EU's maritime område

{SEK(2009) 1341}

DA

DA

**INTEGRERING AF HAVOVERVÅGNINGEN:
EN FÆLLES RAMME FOR INFORMATIONSUDVEKSLING FOR EU'S MARITIME
OMRÅDE**

1. INDLEDNING

I meddelelsen om en integreret EU-havpolitik forpligtede Kommissionen sig til at "*tage initiativer til et overvågningssystem med højere grad af interoperabilitet med henblik på at samle eksisterende overvågnings- og sporingssystemer, der anvendes i forbindelse med søfartssikkerheden, havmiljøbeskyttelsen, fiskerikontrollen, grænsekontrollen og andre retshåndhævelsesfunktioner*"¹

På mødet om almindelige anliggender den 8. december 2008 opfordrede Rådet Kommissionen til at arbejde på at skabe interoperabilitet mellem medlemsstaternes og Fællesskabets systemer for at gøre havovervågningen mere omkostningseffektiv. Denne strategi om yderligere integrering af havovervågningen blev bekræftet i køreplanen for udvikling af et europæisk grænseovervågningssystem (Eurosur), ifølge hvilken der gradvis skal skabes en fælles struktur til informationsdeling for EU's maritime område², samt i den nylige ajourføring af trafikovervågnings- og -informationssystemet for skibsfarten i Fællesskabet³.

Formålet med integreret havovervågning er at skabe et overblik over situationen på havet, dvs. over aktiviteter på havet, der har betydning for EU's søfartssikkerhed, grænsekontrol, beskyttelse af havmiljøet, fiskerikontrol, handel og økonomiske interesser såvel som den generelle retshåndhævelse og forsvaret, således at der kan træffes velinformerede beslutninger.

Overblik over situationen på havet indebærer en klar forståelse af de aktiviteter inden for det maritime område, der kan have betydning for EU's og medlemsstaternes sikkerhed, økonomi og miljø. På grundlag af klart definerede brugerbehov og -rettigheder skal havovervågningen hjælpe de myndigheder, der er ansvarlige for overvågning og tilsyn, til at forebygge og styre alle sådanne situationer, hændelser og aktiviteter i forbindelse med EU's maritime område efter en samlet plan.

EU's maritime område omfatter EU-medlemsstaternes territorialfarvande, deres eksklusive økonomiske zoner og deres kontinentalsokler som defineret i De Forenede Nationers havretskonvention fra 1982 såvel som alle havrelaterede aktiviteter, der udføres deri, det være sig på havbunden, under overfladen, på overfladen eller over havet, herunder vedrørende anlæg, fragt, småbåde og fartøjer, der er EU-indregistreret, -ejet eller -kontrolleret eller på anden måde har tilknytning EU. Ud over dette omfatter det også ethvert eftersøgnings- og

¹ KOM(2007) 575 endelig af 10.10.2007.

² KOM(2008) 68 endelig af 13.2.2008.

³ Direktiv 2009/17/EF om ændring af direktiv 2002/59/EF om oprettelse af et trafikovervågnings- og trafikinformationssystem for skibsfarten i Fællesskabet, EUT L131 af 28.5.2009, s. 101. Se også forordning (EF) nr. 725/2004 af 31. marts 2004 om bedre sikring af skibe og havnefaciliteter, EUT L 129 af 29.4.2004, s. 6.

redningsområde og ethvert indsatsområde, der er udpeget til en EU-operation til søs under civil eller militær myndighed⁴.

Der er et klart behov for udveksling af havovervågningsdata. Forskellige myndigheder inden for forskellige sektorer, der har at gøre med overvågning af aktiviteter til søs, indsamler hver især data og operationelle oplysninger for at danne sig det bedst mulige billede af situationen til søs til deres egne formål. I mange tilfælde omfatter dette billede ikke supplerende oplysninger, der er indsamlet af andre parter, fordi der ikke udveksles oplysninger mellem de forskellige parter. Hvis der skabes de nødvendige rammer for udveksling af sådanne oplysninger, burde det give de forskellige brugere et bedre overblik over situationen, og et bedre overblik vil gøre de nationale myndigheders indsats mere effektiv og omkostningseffektiv.

Formålet med denne meddelelse er at opstille ledende principper for udvikling af en fælles ramme for informationsudveksling for EU's maritime område og at igangsætte en proces mod etablering af en sådan ramme. Til dette formål bør koordineringen og sammenhængen mellem Europa-Kommissionen, medlemsstaterne og de samtalepartnere, som den europæiske forsvarssektor måtte udpege til dette formål, styrkes.

2. UDFORDRINGERNE

Der står en række problemer i vejen for udviklingen af en fælles ramme for informationsudveksling for EU's maritime område:

Mange forskellige parter i indsamlingen af data: Både på nationalt plan og EU-plan indsamler nationale myndigheder med ansvar for forsvar, grænsekontrol, toldkontrol, havforurening, fiskerikontrol, sikkerhed til søs, skibstrafikstyring, ulykkes- og katastrofeberedskab, eftersøgnings- og redningsoperationer samt retshåndhævelse hver især oplysninger til eget formål.

Selv om der findes teknologi, der gør det muligt at udveksle disse oplysninger på en meningsfuld måde, indsamles hovedparten af de oplysninger, der er nødvendige for at skabe et overblik over situationen til søs, stadig sideløbende af en lang række forskellige sektorspecifikke systemer på nationalt, EU-plan og internationalt plan.

I nogle tilfælde er de berørte myndigheder ikke klar over, at der indsamles lignende oplysninger af andre myndigheder og ved hjælp af andre systemer. I andre tilfælde ved de det godt, men er ikke i stand til at udveksle oplysningerne med hinanden, fordi ikke alle parter har indført standarder, aftaler og politikker for informationsudveksling.

Forskellige retsgrundlag: De forskellige havovervågningsaktiviteter hører under forskellige sektorer, fordelt på EU's tre søjler. Overvågningssystemerne er udviklet på grundlag af sektorspecifik lovgivning, international lovgivning og EU-lovgivning. Uanset de givne lovrammer bør intet forhindre medlemsstaterne i at integrere deres havovervågningsaktiviteter.

⁴ Alle de områder, der er omfattet af "EU's maritime område", har direkte eller indirekte betydning for EU's politik og interesser, men ikke alle hører under EU's kompetence.

Grænseoverskridende trusler: De trusler, medlemsstaterne stilles over for på det maritime område, kræver ofte en styrket tværnational og til tider endda tværsektoriel strategi, særlig når det gælder trusler på det åbne hav.

Særlige retlige bestemmelser: Internationale regler og EU-lovgivning danner rammen om havovervågningsaktiviteter på det åbne hav og om behandling af personoplysninger og fortrolige og klassificerede oplysninger.

3. RÆKKEVIDDE

I betragtning af ovennævnte udfordringer vil det kun lykkes at tilrettelægge og etablere en fælles ramme for informationsudveksling, hvis det sker i fuldt samråd og koordinering med alle relevante bruger- og operatørsamfund og under fuld overholdelse af nærhedsprincippet. Tredjelande, der grænser op til EU, bør også inddrages, hvor det er relevant.

De forskellige elementer i den fælles ramme for informationsudveksling har følgende betydning:

- **"fælles"**: eftersom de forskellige brugersamfund skal deles om oplysningerne, bør de data, der ligger til grund for oplysningerne, kun indsamles én gang
- **"information"** skal gøre det muligt at skabe et brugerbestemt overblik over situationen; oplysningerne fra de forskellige brugersamfund bør være identificerbare, tilgængelige, forståelige og brugbare, og der skal gælde passende sikkerhedsforanstaltninger for behandlingen af disse oplysninger
- **"udveksling"** betyder, at hvert enkelt brugersamfund både modtager og bidrager med information på grundlag af forud vedtagne standarder og procedurer
- **"ramme"**: en række sammenkoblede sektorspecifikke informationssystemer, der gør det muligt for de enkelte brugersamfund at opbygge hver sit specifikke overblik over situationen, så de er i stand til at udpege tendenser og opdage uregelmæssigheder og trusler.

Den fælles ramme for informationsudveksling bør sikre:

Interoperabilitet: Der skal findes måder og midler til at muliggøre udveksling af information mellem sektorspecifikke systemer – både dem, der allerede er i drift⁵, og dem, der er ved at blive udviklet af EU og medlemsstaterne med støtte fra EU-agenturer som EMSA, CFCA, FRONTEX og EDA⁶. Dette kræver, at der udvikles og etableres standarder, grænseflader, ikke-tekniske processer og procedurer, der gør det muligt at udveksle information og beskytte de udvekslede data på basis af fælles adgangsrettigheder. Dette burde også medføre forbedret interoperabilitet mellem de forskellige sektorspecifikke systemer i den enkelte medlemsstat.

⁵ F.eks. SafeSeaNet, CleanseaNet, EU LRIT Data Centre, der drives af EMSA.

⁶ I et internt arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager denne meddelelse, findes en ordliste med forklaring på udtryk og akronymer.

Et bedre situationsoverblik: De oplysninger, der samles inden for denne ramme, bør forbedre situationsoverblikket i EU og medlemsstaterne betydeligt.

Effektivitet: Rammen bør desuden bidrage til, at forskellige instanser med maritime interesser trækker på samme hammel, så man undgår overlappning og dobbeltarbejde i indsamlingen af information og derved væsentligt nedbringer omkostningerne for alle involverede parter. På længere sigt kunne man forestille sig, at de enkelte brugersamfunds overvågningsredskaber og -ressourcer udnyttes til flere forskellige formål.

Nærhedsprincippet: Langt hovedparten af overvågnings- og tilsynsaktiviteterne til søs gennemføres under medlemsstaternes ansvar. Efter nærhedsprincippet er medlemsstaterne ansvarlige for at koordinere indsamlingen og verifikationen af information fra alle deres agenturer, administrationer og nationale operatører, fortrinsvis ved hjælp af én enkelt national koordineringsordning. Det er også medlemsstaterne, der forvalter tredjeparters adgangsrettigheder, fastsætter nærmere bestemmelser om niveauet af informations- og datasikkerhed og godkender og fører kontrol med selektive formidlings- og datasikkerhedsordninger.

4. LEDENDE PRINCIPPER FOR UDVIKLING AF EN FÆLLES RAMME FOR INFORMATIONSUDVEKSLING FOR EU'S MARITIME OMRÅDE

4.1. Princip 1: En fremgangsmåde, der forbinder alle brugersamfund med hinanden

Den fælles ramme for informationsudveksling bør sætte medlemsstaterne i stand til at udnytte havovervågningsdata mere effektivt. Der bør udvikles fælles regler og standarder på fællesskabsplan for at opnå den bedst mulige udveksling af information mellem de forskellige brugersamfund. Hvert af disse brugersamfund bør have mulighed for at modtage/bidrage med information på nationalt plan fra/til internationale⁷, regionale⁸, EU-dækkende⁹, militære¹⁰ og interne¹¹ sikkerhedssystemer og -ordninger på grundlag af princippet om tjenstligt behov for indsigt ("need-to-know"-princippet) og i overensstemmelse med brugsbetingelser og nøje fastlagte adgangsrettigheder, så det enkelte brugersamfund kan opbygge sit eget brugerbestemte overblik over situationen.

4.1.1. Spørgsmål, der skal drøftes

- 1) *En fleksibel ramme for informationsudveksling: Den fælles ramme skal være tilstrækkelig sikker, men samtidig bør den være fleksibel nok til at kunne tilpasses til nye brugeres behov og situationer. Dette peger i retning af et behov for, at hvert brugersamfund, der deltager i den fælles ramme, får adgang til så megen information som muligt, så det kan opbygge et situationsbillede, der opfylder dets praktiske krav.*

⁷ F.eks. AIS, LRIT.

⁸ F.eks. BSRBCC, BSBC.

⁹ F.eks. SafeSeaNet, EU LRIT Data Centre, CleanSeaNet, VMS, EUROSUR.

¹⁰ F.eks. MSSIS, VR-MTC, SUCBAS.

¹¹ F.eks. MAOC-N, CeCLAD, FRONTEX Information System.

Et sådant behov er for eksempel konstateret i forbindelse med de fælles Frontex-operationer til forebyggelse af ulovlig aktivitet ved EU's sydlige ydre grænser.

- 2) Information fra alle sider som basis for bedre beslutninger: Beslutningskapaciteten kan kun forbedres, hvis alle brugersamfund bidrager. For eksempel skal informationsudvekslingen mellem de civile myndigheder og forsvarsstyrkerne gå begge veje, idet reglerne for informationssikkerhed overholdes.

4.1.2. *Anbefalinger*

- 1) Ingen duplikering af dataindsamlingen: Trafikovervågningsdata bør kun indsamles én gang via Safe-Sea-Net-systemet¹². De samme data kan så stilles til rådighed for alle anerkendte brugere, herunder forsvaret, i overensstemmelse med de eksisterende lovrammer på EU-plan eller ved en ændring af disse, hvor det er nødvendigt.
- 2) Interoperabilitet mellem brugersamfundene i EU: EU's militære styrkers støtte til civilt ledede maritime sikkerhedsforanstaltninger, herunder katastrofeberedskab, kræver en forbedring af interoperabiliteten og forbindelserne mellem alle relevante aktører på nationalt plan.
- 3) National koordinering: Styringen af spørgsmål, der har at gøre med havovervågning, bør forbedres, først og fremmest på nationalt plan. Til dette formål anbefales det, at myndigheder, der allerede er udpeget som informationsknudepunkt for en given sektor, fungerer som kontaktflader i det fælles informationsudvekslingssystem.
- 4) Internationalt og regionalt samarbejde: Samtidig med at der etableres grænseflader mellem de forskellige havovervågningssystemer i EU, bør man være opmærksom på de muligheder, der ligger i at dele udvalgte typer information med tredjelande. Spørgsmålene om sikkerhed og gensidighed i en sådan informationsudveksling bør også drøftes. De fem regionale havområder (Østersøen, Nordsøen, Atlanterhavet, Middelhavet og Sortehavet) og regionerne i den yderste periferi udgør alle vidtstrakte områder med særlige trusler. Der må gøres en yderligere indsats for at reagere tilfredsstillende på disse trusler.

4.2. **Princip 2: Opbygning af en teknisk ramme for interoperabilitet og fremtidig integrering**

En fælles ramme for informationsudveksling for EU's maritime område etableres bedst ved hjælp af en ikke-hierarkisk teknisk ramme for havovervågningssystemer. Denne struktur bør udformes sådan, at der skabes et omkostningseffektivt samspil mellem forskellige informationslag, der gør det muligt at forbedre de brugerbestemte billeder. Systemstrukturen skal gøre det muligt at indsamle, sammenkøre, analysere, formidle og forvalte data på et passende decentralt niveau afhængigt af sikkerhedshensynene (f.eks. i forbindelse med efterretningsaktivitet) og i overensstemmelse med bestemmelserne om databeskyttelse, internationale regler og funktionskravene. De eksisterende systemer bør udnyttes bedst muligt.

¹² Rådets direktiv 2002/59/EF som ændret ved direktiv 2009/17/EF, artikel 22a.

4.2.1. Spørgsmål, der skal drøftes

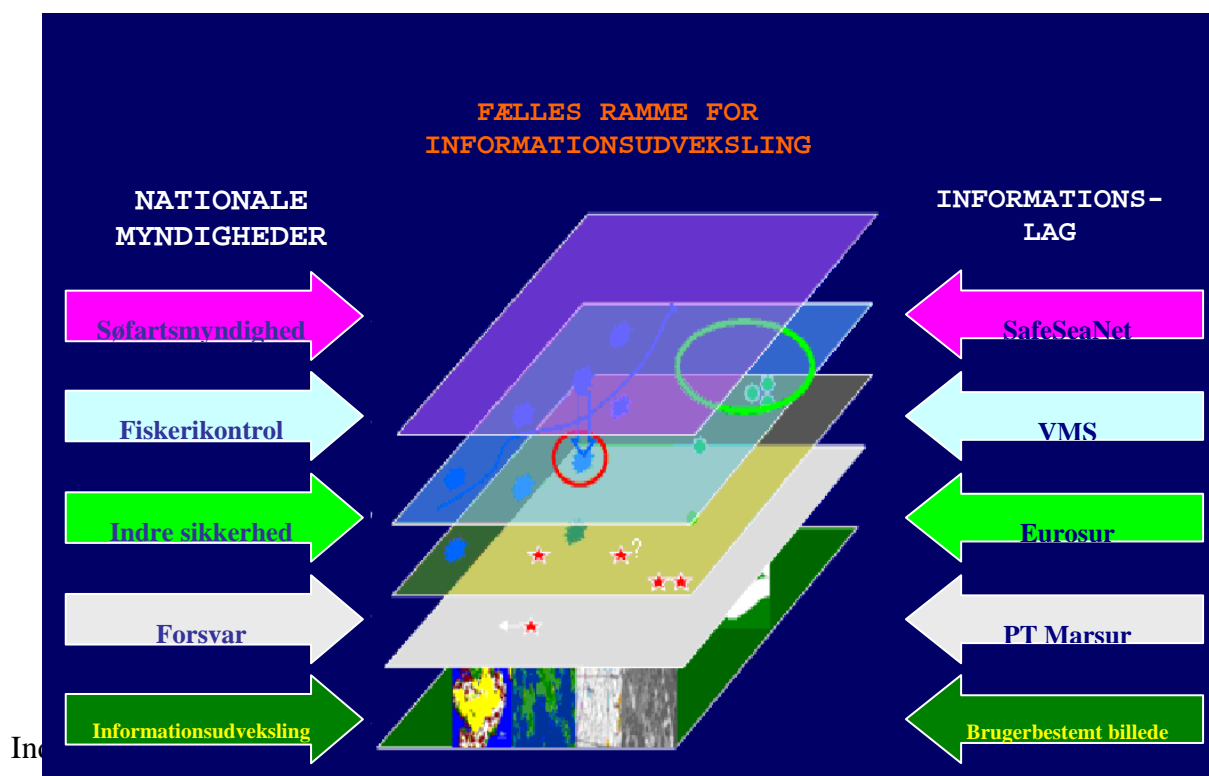
- 1) Interoperabilitet og sammenkobling af systemer: I stedet for at samle alle oplysningerne i en enkelt database bør hvert brugersamfund gøre sine data tilgængelige for andre brugersamfund, der har brug for dem og er autoriseret til at modtage dem. Således bør hvert brugersamfund være "udgiver" af sine egne data såvel som "abonnet" på de data, der stilles til rådighed af de andre brugersamfund på grundlag af princippet om tjenstligt behov for indsigt. Systemarkitekturen bør gøre dataene brugbare ved hjælp af fælles standarder og sikre, at alle brugere kan have tillid til de data, de modtager, og at kun autoriserede brugere får adgang til dataene.
- 2) Brug af et fællesskabsbaseret system: For visse kategorier af information er det nemmere og mere omkostningseffektivt at indsamle og formidle data på en centraliseret måde. Fællesskabssystemet SafeSeaNet bør udnyttes af alle relevante brugersamfund og videreudvikles, så det kan fungere som hovedgrundlaget for informationsudveksling for EU's maritime område, når det gælder anmeldelser af havneankomst og -afgang, anmeldelser af farligt gods, anmeldelser vedrørende sikkerheden til søs, information om episoder og ulykker, automatiske identifikationssystemer (AIS), langtrækkende systemer til identifikation og sporing af skibe (LRIT) og forureningsovervågning. Forvaltningen og videreudviklingen af dette system varetages af Kommissionen med bistand fra styringsgruppen på højt plan vedrørende SafeSeaNet, der er nedsat i henhold til direktiv 2002/59/EF.
- 3) Brug af sektorspecifikke systemer til udveksling af klassificeret information: For visse kategorier af information såsom klassificerede, sikkerhedsfølsomme data (f.eks. efterforskningsdata vedrørende indre sikkerhed og forsvaret) er det imidlertid nødvendigt at følge en sektorspecifik fremgangsmåde for at beskytte de berørte brugersamfunds eller modtageres sikkerhedsinteresser. I princippet bør sådanne oplysninger kun udveksles inden for det relevante brugersamfund og på grundlag af princippet om tjenstligt behov for indsigt. Om nødvendigt og relevant kan sådan information deles med andre brugersamfund eller modtagere på nationalt plan i overensstemmelse med gældende lovgivning samt med andre medlemsstater ved hjælp af fællesskabsbaserede systemer.
- 4) Regionale strategier: Medlemsstaterne bør overveje at udvikle et redskab til at danne et fælles overblik over lovlige og ulovlige aktiviteter på havet, der kan forbedre evnen til at gribe ind på regionalt plan.

4.2.2. anbefalinger

- 1) Den tekniske ramme: Denne struktur bør udformes under fuld hensyntagen til de nationale myndigheders kompetenceområder som fastlagt i medlemsstaternes og EU's lovgivning, men samtidig bør den tilrettelægges som en omkostningseffektiv sammenkobling mellem forskellige informationslag på grundlag af interoperabilitet og fælles standarder. Disse informationslag bør give brugeren den bedste tekniske løsning, hvad angår adgang til information, effektiv dataudvinding, korreleringsprocesser og harmoniserede kriterier for opdagelse af normale og unormale mønstre. Til dette formål skal der vedtages interoperable datamodeller og standarder for behandling af data, og der skal etableres sikre

kommunikationsforbindelser mellem de relevante brugere baseret på forud fastlagte adgangsrettigheder.

Eksempel på en struktur med forskellige informationslag (ikke-hierarkisk):

In

- **Indsamling:** Det problem, at samme data indsamles flere gange, f.eks. af både militære og civile myndigheder, kan undgås ved, at man bruger de samme redskaber (jordbaserede, satellitbaserede, sensorer).
 - **Sammenkøring:** Sammenkøring af data kan hjælpe til at udfylde huller og reducere usikkerhederne i den information, der modtages fra forskellige kilder.
 - **Analyse:** Sikkerhedsfølsomme analyser bør gennemføres særskilt.
 - **Formidling:** De rette oplysninger bør formidles til de rette beslutningstagere i rette tid. Adgang til information kræver behørig autorisation.
- 2) Interoperabilitet og fælles standarder: Strukturen skal også tilbyde de bedste tekniske løsninger, når det gælder synkronisering af tjenester, datakvalitet og standardmetoder til opbygning af terminologi og dataudveksling på basis af bedste praksis. Dette er afgørende for at skabe sammenhæng mellem EU's tiltag og de aktiviteter, der iværksættes af vores naboer, særlig i fælles regionale havområder.
- 3) EU-agenturer: Relevante EU-agenturer spiller en vigtig støttende og koordinerende rolle inden for hver sit brugersamfund. De kunne også tjene som knudepunkter for informationsudveksling, hvor dette er hensigtsmæssigt.

4.3. Princip 3: Informationsudveksling mellem civile og militære myndigheder

De civile og de militære myndigheder bør udveksle overvågningsdata for at undgå dobbeltarbejde og øge omkostningseffektiviteten. En sådan tovejsinformationsudveksling kræver, at der indføres fælles standarder og procedurer for adgang til og brug af de relevante data, idet der tages hensyn til, at myndighederne har forskellige formål og opgaver.

4.3.1. Spørgsmål, der skal drøftes

- 1) Støtten fra medlemsstaternes militære styrker til civilt ledede aktiviteter vedrørende søfartssikkerhed og interne sikkerhedsopgaver er vigtig for, at de nationale, regionale og internationale myndigheder kan varetage deres opgaver og udøve deres kompetence i henhold til medlemsstaternes og Fællesskabets lovgivning. Tilsvarende kan de data, de civile myndigheder indsamler, være nyttige i militære operationer. Interoperabiliteten og sammenhængen mellem alle involverede parter bør derfor styrkes.
- 2) Håndhævelsen af medlemsstaternes og Fællesskabets lovgivning kræver regler for operationer på det åbne hav og kapacitet til at udføre sådanne operationer. Teknologi til indsamling og analyse af højtopløselige satellitbilleder, luftpatuljering, drift af ubemandede platforme, detektion og analyse af undervandslyde, der hidtil har været en typisk forsvarsressource, ses i stigende grad som værdifuld til civile formål. Omvendt kan civile brugersamfund yde et vigtigt bidrag til forsvarets billede af forholdene til søs ("Recognized Maritime Picture") ved at levere relevant information gennem det fælles informationsudvekslingssystem.

4.3.2. Anbefalinger

- 1) Styrket koordinering: For at nå ovennævnte mål for udviklingen af en fælles ramme for informationsudveksling bør der sikres en nøje koordinering mellem Europa-Kommissionen, medlemsstaterne og de samtalepartnere, som den europæiske forsvarssektor måtte udpege til dette formål. Når den øgede koordinering omsættes i politiske retningslinjer, skal der tages fuldt hensyn til de retlige rammer for hvert brugersamfund.
- 2) Bedre udnyttelse af overvågningsredskaber på tværs af sektorer: Autoriserede civile og militære brugere bør have mulighed for at levere og modtage data fra europæiske overvågningsredskaber til havovervågningsformål. På det tekniske plan kræver dette fælles regler for, hvordan sådanne data udveksles, sammenstilles og præsenteres for de enkelte brugere.
- 3) Data frembragt i rummet: Europa har sat sig for at udvikle sin egen jordobservationskapacitet ved hjælp af programmet for global miljø- og sikkerhedsovervågning (GMES). Faciliteter i rummet kan hjælpe civile og militære myndigheder til at få bedre overblik over situationen på havet, når de udfører opgaver som overvågning af søfarten, overvågning af havforurening og bekæmpelse af ulovlige aktiviteter til søs. Allerede i dag anvendes rumobservation til overvågning af havforurening som led i CleanSeaNet-systemet, der drives af EMSA. Disse aspekter dækkes også af GMES-programmet, der bidrager til udvikling af

sikkerhedssystemer til overvågning af EU's ydre havgrænser og til støtte for EU's udenrigspolitiske tiltag.

4.4. Princip 4: Specifikke retlige bestemmelser

Det bør undersøges, hvilke hindringer der er i EU's og medlemsstaternes lovgivning for etablering af en fælles ramme for udveksling af overvågningsdata. I bestræbelserne på at rydde disse hindringer af vejen, skal der tages behørigt hensyn til datafortrolighed, intellektuel ejendomsret og beskyttelse af personoplysninger samt ejendomsret til data i overensstemmelse med national og international ret.

4.4.1. Spørgsmål, der skal drøftes

- 1) Behandling af personoplysninger: De forskellige aktiviteter, der er omtalt i de foregående afsnit, kan indebære behandling af personoplysninger. Principperne i den gældende EU-lovgivning om beskyttelse af personoplysninger skal overholdes i et fælles informationsudvekslingssystem¹³. Personoplysninger må kun indsamles med legitime formål for øje og bruges og videregives med formål, der er forenelige med det oprindelige formål for indsamlingen.
- 2) Krav om fortrolighed: En stor mængde havovervågningsdata er klassificeret som (kommercielt) fortrolige og/eller skal behandles som sådan. Hvad angår fortrolighed, består den grundlæggende hindring i, at nogle af de vigtigste redskaber til overvågning og tilsyn udtrykkeligt er omfattet af bestemmelser om fortrolighed. Dette betyder, at det ved behandling og videregivelse af data skal sikres, at modtagerne også er bundet af fortrolighedskrav og tavshedspligt, sådan som de nuværende bestemmelser for LRIT kræver det.
- 3) Udveksling af civile/militære data: Hvad angår en mulig udveksling af information mellem forskellige myndigheder (herunder militære), må det undersøges yderligere, hvordan man garanterer integriteten af klassificerede oplysninger, fortrolige forretningsdata, oplysninger vedrørende kriminalefterforskning samt beskyttelsen af personoplysninger.

¹³ Direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (EFT L 281 af 23.11.1995, s. 31) og nationale bestemmelser til gennemførelse heraf; forordning (EF) nr. 45/2001 af 18. december 2000 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i fællesskabsinstitutionerne og -organerne og om fri udveksling af sådanne oplysninger (EFT L 8 af 12.1.2001, s. 1); Europarådets konvention om beskyttelse af det enkelte menneske i forbindelse med elektronisk databehandling af personoplysninger af 28. januar 1981 (ETS 108). Konventionen suppleres af en tillægsprotokol vedrørende tilsynsmyndigheder og overførsel af personoplysninger på tværs af grænserne (ETS 181 af 8. november 2001) samt af Europarådets anbefaling R (87) 15 af 17. september 1987 om politiets brug af personoplysninger.

4.4.2. *Anbefalinger:*

- 1) Af hensyn til alle berørte parter retssikkerhed foreslås det, at enhver ordning, der sigter mod udveksling på tværs af landegrænserne af data fra forskellige eksisterende databaser, undergives klare regler, der bygger på princippet om tjenstligt behov for indsigt og som minimum fastlægger, hvilken type data der er omfattet af ordningen, hvilke systemer dataleverandørerne råder over, hvad formålene med udvekslingen er (og hvilke udvekslingsmetoder der benyttes), og hvem de mulige modtagere af dataene er. Reglerne skal desuden omfatte de nødvendige foranstaltninger til sikring af (visse) data og beskyttelse af deres fortrolighed og til beskyttelse af personoplysninger, hvor dette kan være relevant, og under hensyntagen til eksisterende retlige bestemmelser og fungerende systemer på EU-plan.
- 2) Behandling af personoplysninger til formål vedrørende forsvar, statens sikkerhed og strafferetshåndhævelse er i dag ikke omfattet af de generelle lovrammer for databeskyttelse. Imidlertid kan spørgsmål om databeskyttelse reguleres ad hoc i specifikke retlige instrumenter inden for disse områder, både på fællesskabs- og medlemsstatsplan¹⁴. Følgelig kræves der yderligere beskyttelsesforanstaltninger, hvis der skal udveksles personoplysninger mellem myndigheder, der er omfattet af de eksisterende lovrammer for databeskyttelse (f.eks. fiskerimyndighederne), og myndigheder, der (i dag) ikke er omfattet af disse lovrammer (f.eks. myndigheder for forsvar og statsikkerhed).

5. VEJEN FREM

Det er hensigten, at de *ledende principper for udvikling af en fælles ramme for informationsudveksling for EU's maritime område*, der er beskrevet ovenfor, skal udløse en refleksionsproces på EU- og medlemsstatsplan. Denne proces skal omfatte alle brugersamfund, så man kan få et klart billede af deres behov og de politiske løsninger, der skal til for at opfylde disse behov. Til dette formål samarbejder Kommissionens tjenestegrene med Det Europæiske Forsvarsagenturs "Wise Pen Team" som led i deres mandat til at udarbejde en rapport om havovervågning.

Det foreslås, at der inden for denne ramme etableres et permanent og struktureret samarbejde mellem forskellige EU-aktører på medlemsstaternes civile og militære områder med det formål at finde innovative løsninger inden for det givne lovgrundlag. En sådan koordinering kan bidrage til øget interoperabilitet og forbindelse mellem de eksisterende civile og militære systemer.

Det foreslås endvidere, at udviklingen af en fælles ramme for informationsudveksling ledes af den ekspertgruppe om integrering af havovervågningen, der er nedsat af Kommissionen, og som består af eksperter fra medlemsstaterne. Arbejdet skal koordineres med andet igangværende arbejde i sektorspecifikke grupper og -udvalg inden for disses respektive kompetenceområder. Ekspertgruppen skal navnlig drøfte systemarkitekturen for

¹⁴ Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA af 27. november 2008 om beskyttelse af personoplysninger i forbindelse med politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager, EUT L 350 af 30.12.2008, s. 60.

informationsudveksling mellem de forskellige sektorspecifikke systemer, idet den tager de eksisterende lovrammer i betragtning og undersøger, hvilke proceduremæssige og teknologiske hindringer der er for informationsudvekslingen.

Opbygningen af en fælles ramme for informationsudveksling bør ikke på nogen måde være til hinder for (videre)udvikling af eksisterende og planlagte informationssystemer, når blot behovet for interoperabilitet og mulighed for at udveksle information med andre relevante systemer tilgodeses.

På grundlag af en iterativ fremgangsmåde kan de ledende principper revideres, særlig i lyset af resultaterne af følgende tre projekter, der vil blive gennemført for at vurdere mulighederne for udveksling af information mellem brugere fra forskellige medlemsstater og brugersamfund:

- 1) Et pilotprojekt om integrering af havovervågningen i Middelhavet og de tilstødende dele af Atlanterhavet¹⁵. Formålet med dette 2-årige projekt er at afprøve seks medlemsstaters kapacitet til at udveksle overvågningsdata vedrørende grænsekontrol, bekæmpelse af narkotikahandel, terrorisme og smugleri af ulovlige varer samt forebyggelse af havforurening. Dette projekt forventes iværksat ved udgangen af 2009.
- 2) Et pilotprojekt om integrering af havovervågningen i de nordeuropæiske havområder¹⁶ med lignende mål og varighed som ovennævnte pilotprojekt vedrørende Middelhavet.
- 3) Som led i 2010-arbejdsprogrammet for temaet "sikkerhed" under det syvende rammeprogram for forskning og udvikling er der offentliggjort en forslagsindkaldelse vedrørende et demonstrationsprogram, der sigter mod storstilet integrering, validering og demonstration af en flersystemsløsning til overvågning af havgrænserne. De vigtigste aspekter af projektet omfatter sporing af småfartøjer, sammenkøring af information for at opdage uregelmæssigheder, interoperabilitet og prismæssig overkommelighed. Løsningen skal afprøves inden for et udvalgt område langs den ydre havgrænse og skal – ud fra et teknisk synspunkt – vise vejen frem for udviklingen af en fælles ramme for informationsudveksling for EU's maritime område. Desuden er der som led i temaet "rummet" under det syvende forskningsrammeprogram offentliggjort en forslagsindkaldelse med henblik på udvikling af præ-operationelle GMES-havovervågningstjenester.

En liste over yderligere EU-initiativer af relevans for integreringen af havovervågningen findes i det interne arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager denne meddelelse.

6. KONKLUSION

En integreret tilgang til havovervågning vil styrke de myndigheder, der har ansvar for aktiviteter til søs, ved at give dem adgang til flere redskaber og data, som de har brug for i

¹⁵ Indkaldelse af forslag MARE/2008/13.

¹⁶ Indkaldelse af forslag MARE/2009/41.

udførelsen af deres opgaver. Dette burde gøre deres operationer mere effektive og mindske driftsomkostningerne. De mulige besparelser på EU-plan er betydelige i betragtning af det voksende behov for at opdage, efterspore og begrænse ulovlige aktiviteter til søs, herunder ulovlig indvandring og ulovligt fiskeri, samt for at forebygge ulykker til søs, beskytte miljøet og fremme handelen. De fordele, som denne proces medfører, vil gavne den nationale sikkerhed, sikkerheden til søs, beskyttelsen af havmiljøet, grænsekontrollen og retshåndhævelsen generelt.

Kommissionen opfordrer derfor Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget til at:

- støtte de mål, der opstilles i denne meddelelse
- støtte den foreslåede tilgang inden for deres respektive ansvarsområder.